

Agrolesnictví

4.2.4

Studijní text

Agrolesnictví

Agrolesnictví kombinuje stromy a keře se zemědělskými plodinami a/nebo hospodářskými zvířaty na jedné ploše.

Hlavní přínosy:

Zvyšuje biodiverzitu, výnosy a stabilitu příjmů, zároveň chrání půdu před erozí.

Agrolesnictví se praktikuje od starověku. V polovině minulého století však ustoupilo monokulturní produkci v důsledku intenzifikace a specializace zemědělství – stromy a keře překážely velké moderní mechanizaci.

V posledních dekádách sice produktivita zemědělství vzrostla, zároveň se ale projevily negativní dopady: úbytek druhové rozmanitosti, snížení úrodnosti půd, nárůst eroze a zhutnění.

Dnes je tento problém obecně uznáván a agrolesnictví opět přitahuje pozornost jako perspektivní systém udržitelného využívání půdy.

Mnohé moderní agrolesnické systémy vycházejí z tradičních postupů, které byly zmodernizovány díky vědeckému výzkumu a praktickým zkušenostem.

Nejčastější agrolesnické systémy v Evropě

Silvoarabilní (lesoplní) systém – stromy se vysazují v pásech v jedné či více řadách a mezi nimi se pěstují polní nebo zeleninové plodiny.

Silvopastevní systém – kombinace stromů s produkcí píce a chovem zvířat; zalesnění může mít vyšší i nižší hustotu.

Systémy s ovocnými dřevinami – ovocné stromy na orné či travní půdě v kombinaci s pastvou.

Ochranné (pufrační) pásy – pásy trvalé vegetace (trávy, keře, stromy) mezi ornou půdou či pastvinami, které chrání vodní zdroje (řeky, jezera) před dopady zemědělství.

Větrolamy – řady stromů kolem farem a polí, jež brání větrné erozi a chrání porosty.

Důležité: Kombinaci stromů, plodin a/nebo zvířat je třeba řídit jako jeden celek, nikoli jako oddělené prvky těsně vedle sebe.

Volba odrůd: Moderní intenzivní odrůdy se pro agrolesnické systémy často nehodí – vyžadují vysoké vstupy a průmyslové postupy. Vhodnější bývají starší místní odrůdy z tradičního hospodaření, přizpůsobené nižší intenzitě.

Příklad z praxe: Typickým symbolem jsou dubové a korkodubové pastviny ve Španělsku a Portugalsku (dehesa/montado). Chovají se zde statisíce prasat a dalšího dobytka; masné produkty z těchto systémů jsou proslulé špičkovou kvalitou.

Souhrn přínosů: Agrolesnictví umožňuje efektivnější využití přírodních zdrojů, čímž zvyšuje celkovou produktivitu. Omezuje účinky vodní i větrné eroze a zlepšuje půdní vlastnosti. To vede k vyšším výnosům i kvalitě produkce a kompenzuje část orné půdy obsazenou dřevinami. Zvyšuje ekonomickou stabilitu hospodářství, diverzifikuje zdroje příjmů a snižuje rizika spojená s monokulturami.